

Jelölés-visszafogásos populációvizsgálatok egy fokozottan védett
éjszakai nagylepke, a keleti lápi bagoly (*Arytrura musculus*) népségén
egy természetkárosítási ügy kapcsán

„Mennyi az annyi?”

Dr. Ambrus András, Szabadfalvi András,
Dr. Kőrösi Ádám, Patalenszki Adrienn

IX. Magyar Természetvédelmi Biológiai Konferencia
„Tudományoktól a döntéshozatalig”

Szeged, 2014. november 20-23.

A médiában elterjed **hír** szerint „lepkeirtásért 1,5 milliárd forintba büntettek egy kokadi gazdát”. (A hír igaz, de...)

- az összeg nem a büntetés, hanem a becsült kár (=perérték)
- noha magas természetvédelmi értéken jegyzett (250 000 Ft), fokozottan védett lepkéről van szó, az összeg irreálisan magasnak tűnt
- Az ügy kapcsán felkorbácsolt indulatok a természetvédelmi monitoring adatok hitelességét is kezdték megkérdőjelezni. (Erdészeti Lapok cikk)

Tények

- A gazdálkodó 2012-ben **5 ha-on** fakivágást és erdészeti cserjeirtóval cserjétlenítést végzett, a Kék-Kálló - völgyében levő földjén, az *erdészeti hatóság* engedélyével.
- A terület N2000 és ex-lege láp besorolású, kihirdetése megtörtént, de *földkönyvi bejegyzésre nem került*.
- Az itt lévő Daru-láp keleti lápibagoly népessége 2002 óta ismert Baranyi Tamás és munkatársai felmérései alapján; az itteni népesség országos szinten kiemelkedő.

Kitűzött cél:

A vizsgált (cserjeirtással érintett) területen a keleti lápibagoly lepke állomány elterjedésének és aktuális egyedsűrűségének becslése.

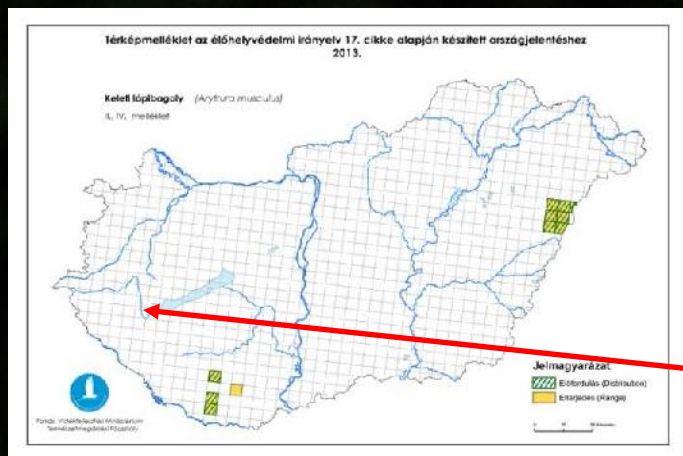
További célok:

A felmérések során a lepkék viselkedésével és a területtel kapcsolatosan minden releváns információ begyűjtése.

F vizsgált faj bem utatása

- fokozottan védett (250.000 Ft)
- NATURA 2000-es faj
- Élőhelyvédelmi irányelv II. és IV. függelék
- élőhely: rekettyefűz-láp
(*Calamagrostis canescentis*-*Salicetum cinereae*), kiszáradó fűzláp (*Molinio-Salicetum cinereae*)

2014-ben megkerült a Kis-Balatonon is újra
(Sáfián prs.com m.)

Alkalmazzott módszerek

Isőlés-visszafogásos vizsgálat

Egy időben, több helyszínen történő éjszakai lámpázás+élvefogó csapdák

*Állatrögzítés: Epicollect Androidos alkalmazással
(közvetlen GIS-kimenet, fotóval)*

Faunisztikai munka, nappali terepbejárások

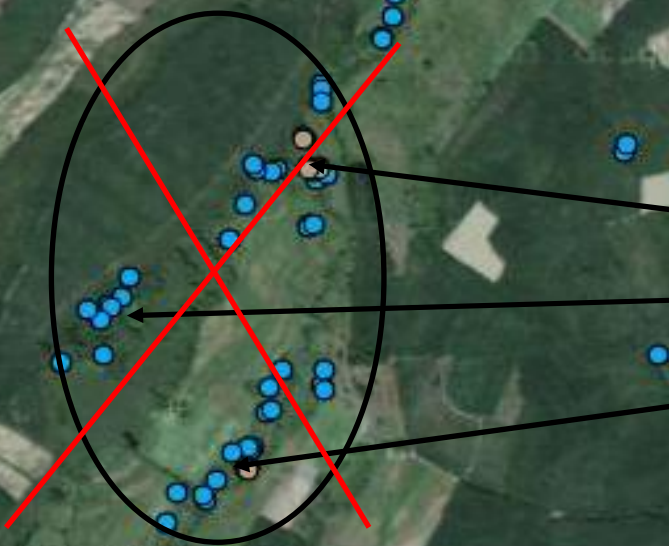

Eredmények:

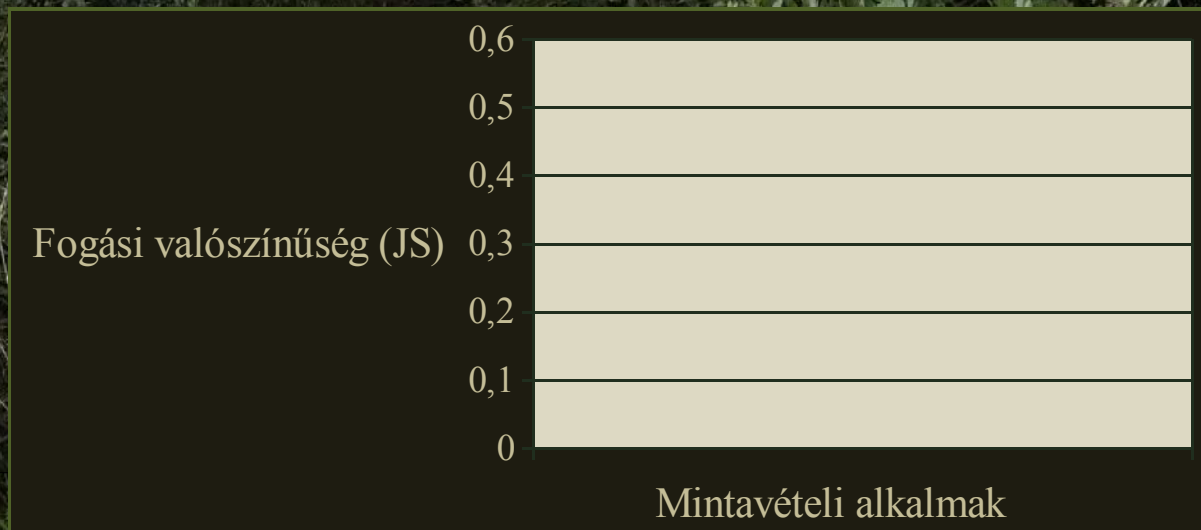
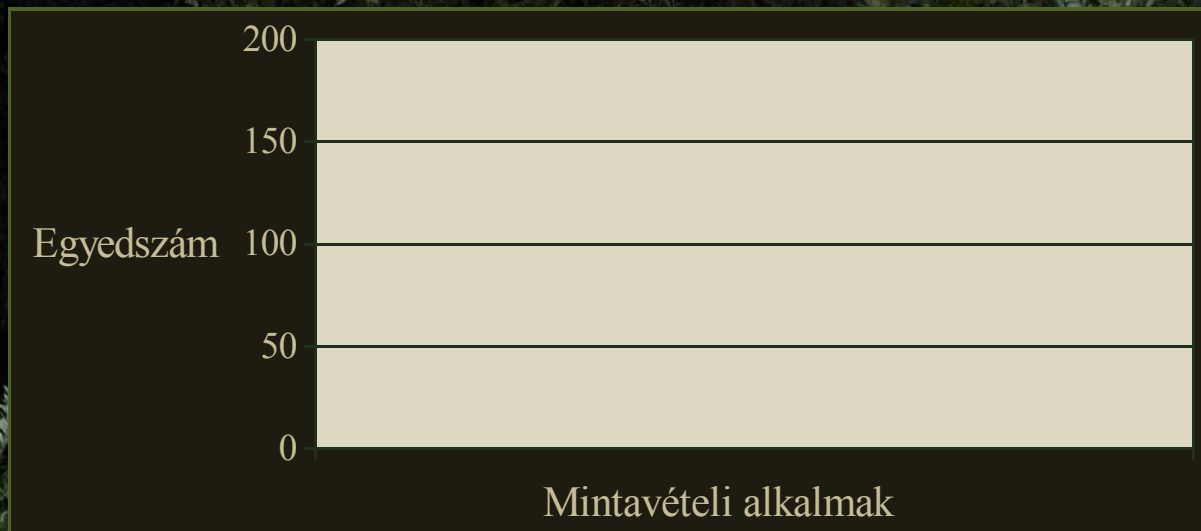
- Mintegy **94 fogási eseményt** (fogás+vijszafozás) regisztráltunk.
- Az első 14 példány (06.28-07.01.) után még nem volt visszafozás...

□ újratervezés: mintaterület szűkítés

- A 80 további fogási esemény közül **64 új jelölés** és **16 visszafozás** volt a mintavétellel töltött 7 alkalom alatt (07.01 - 07.08.).

A napi egyedszám és fogási valószínűség (p)

- Látszólagos túlélési ráta becült értéke: 0.76 [$SE = 0.0917$]
- szuperpopuláció egyedszáma: 198 pld.
- a populációban tartózkodó egyedek száma a teljes mintavételi időszak alatt: 226 pld.
- Legnagyobb regisztrált elmozdulások: 400 m, 2.5 km

- Az elmozdulások + puffer terület alapján becült effektív hatáskörzet 38 ha.
- becült denzitás: 6 pld./ha (5 ha-ra 30 pld.)

Alternatív megközelítés: denzitás becslés

- *és db kis teljesítményű élvető góvödörcsapda (8 W)*
- *a lehető legsűrűbben elhelyezve (rekettvefűzes öbölök);*
- *igen kicsi közvetlen vonzáskörzet (6-10 m);*

Tudva, hogy egy mérés, nem mérés

- *Lehatárolt terület: 1 ha*
- *6 befogott példány (1-1-4)*
- > *becsült napi denzitás: 6 pld./ha*

Tanulságok:

- Kölcsönös megbecsülés, párbeszéd, együttműködés a szereplők közt
- Természeti értékekkel való kíméletes bánásmód a gazdálkodásban (pozitív ösztönzés)
- gazdálkodási szabályozókban az ökológiai elemek érvényre juttatása (N 2K – agrártámogatás)
- Jogi és adminisztratív szabályozás harmonizálása az agrártámogatási rendszer eredeti célkitűzéseire

Köszönjük a figyelmet!